

Зашто је Коштуница и данас симбол народног отпора?

Пише: Милан Дамјанац
среда, 07 септембар 2011 08:02

(Фонд Слободан Јовановић, 1. 9. 2011)

Читајући скорашње изјаве Војислава Коштунице, посебно његов интервју у „Вечерњим новостима“ запазио сам занимљиву реченицу. Наиме, на питање новинара „да ли мисли да се може вратити на власт“, Коштуница одговара да су „избори који следе... важни за будућност Србије. На њима ће народ да изабере политику и пут за који сматра да је најбољи за државу.(...) Видећемо шта ће народ рећи на изборима и какав ће бити његов суд. Поштоваћемо сваку одлуку народа на изборима.“ [\[1\]](#) Ова завршна констатација је нешто што се не среће често у Србији. И та констатација говори много о Коштуници, а изненађење због чињенице да је неко у стању да нешто слично каже говори много о тренутној друштвеној атмосфери у којој живимо.

Заиста, зашто је Војислав Коштуница и данас симбол народног отпора? Зато што је Војислав Коштуница сећање на једну изневерену револуцију. Он је тај којем је народ дао поверење, он је једини који је био у стању да сруши Слободана Милошевића са власти. Он је тај у кога је народ положио своје поверење и наду у боље сутра. Међутим, они који су били око њега, лидери странака ДОС-а имали су другачије идеје. Нису били претерано заинтересовани да народу дарују оно што су му обећали. Нису испунили обећања да ће створити озбиљну националну државу са независним институцијама и демократским системом вредности; нису испунили обећање да ће, коначно, створити одржив систем – систем који би омогућио Србима да живе у озбиљној држави у којој свако зна које су му обавезе и који је у стању да преузме одговорност. Систем у којем би се вредновао рад и служба народу, систем у којем бисмо могли да слободно развијемо своју државу. Систем у којем би се поштовали закони, у којем би медији били независни, у којем не би било мешања извршне власти у све поре нашег друштва; систем у којем су странке у служби народа, а не отуђене од народа; систем у којем странке не покушавају да „цивилизују“ народ, већ се труде да уче и да разумеју народне муке и вековне тежње. Коштуница је био израз наде и очаја. Он није желео власт ради власти. Он је све време био у договору са народом. И онда када је сматрао да више не иде и да не може да испуни обећање дато народу, вратио је мандат. Поднео је оставку, и оставио народу да одлучи како даље. Он је заиста слика једне револуције, метафора једног надања читаве генерације, а и данас он је то исто. Ствар је врло проста. Није питање у томе да ли је био бољи и успешнији Борис Тадић или Слободан Милошевић.

Зашто је Коштуница и данас симбол народног отпора?

Пише: Милан Дамјанац
среда, 07 септембар 2011 08:02

Суштина је у томе да су и један и други веровали у исти систем владавине, систем у којем је један део народа и њихових представника систематски искључен из јавног живота. Ради се о владавини „меке“ силе, друштвеној атмосфери у којој није дозвољено преиспитивање основних постулата којих се власти држе. Ти се постулати у нашем случају брзо изроде у догме у које се мора беспоговорно веровати. Онима који данас владају Србијом сметао је такав начин одношења у време када су они били опозиционари, али им не смета данас када су у позицији моћи. То само показује да никада нису заиста веровали у вредности које су јавно заступали. Некада су навијачи подржавали опозицију, а данас бивши опозиционари навијаче који их више не подржавају називају „хулиганима“. Управо је ту тачка раздора, велики зид који раздваја данашње властодршце од Војислава Коштунице.

Могао је и он, као и остатак ДОС-а, да данас ужива све благодети власти и разних других повластица. Могао је да буде радо виђен гост у амбасадама Западних земаља, да буде редован и омиљен на свим пријемима, да подржава пузајуће признање независности Космета, улазак у ЕУ и НАТО пакт и Статут Војводине. Све је то могао. Да је то чинио, данас би био не само у власти, већ вероватно водећа политичка фигура у Србији. Имао би сву моћ, живео би угодно и правдао би своје потезе, као и Тадић, „будућношћу“, „реалношћу“, „Европском унијом“, „мирољубивом политиком“ и чиме све не. Али није. Он то није учинио. Одлучио се за тежи пут. Одлучио се за истрајност према себи, за поштовање својих принципа и испуњење вредносних циљева и обећања које је дао. Желео је да остане доследан себи, желео је да спроводи политику за коју је добио мандат од народа. Није постао туђи премијер, није постао „просрпски“ вођа. Остао је српски вођа, са свим добрим и лошим странама. Био је на власти, и за време када је он био премијер Србије живели смо у стабилнијој и богатијој Србији.

Наравно, подељена су мишљења око учинака његове владавине. Око грешака које су начињене. Међутим, ово није прича нити о грешкама које је чинио док је био на власти, нити о позитивним стварима које је учинио. Ово је прича о човеку који је изабрао да не изда „Пети октобар“, да не изневери народно поверење. Ово је прича о човеку који ће можда бити поново на власти, а можда и неће, можда никада неће, али ће заувек остати упамћен. У питању је човек који осећа одговорност према сопственом народу, и сигуран сам да је то једино што га још увек држи у политици. Од када није на власти постао је државни непријатељ број 1, прете му хапшењем, исмевају његову политику, етикетирају га и медијски сатанизују. А опет, чини се да је Коштуница неуништив. Колико га год јако ударили он се и даље држи и опстаје. Он је заиста симбол. Он је симбол оне вере у боље сутра какву смо имали 2000-те. Он је симбол вере у праведније друштво и бољу Србију; надасве, он је симбол поштења и поштовања демократских вредности. Да је икада проневерио један једини динар од Србије, будите сигурни да бисте до сада то милион пута чули. Да је икада прекршио иједно демократско право док је владао Србијом,

Зашто је Коштуница и данас симбол народног отпора?

Пише: Милан Дамјанац
среда, 07 септембар 2011 08:02

будите сигурни да бисте и то чули. Истина је да је Војислав Коштуница, чак и сада, у опозицији, опасан по власт. Зашто?

Зато што је опасан по систем у којем живимо. Он је лош пример. Он је нечиста савест владајуће коалиције, он је показатељ да се систем није променио након “Петог октобра”. Он је показатељ да је систем и гори, и да су се само променили моћници на власти. Корупција је достигла неслућене размере, државна управа је све већа, држава све мања, а владајуће странке владавину доживљавају као пљачкашки поход. Пошто му се не може ништа замерити у суштинском, вредносном смислу, приступило се исмевању и каљању угледа. Приступило се чак и покушајима да се и он и цео ДСС прикажу као злочиначко удружење. Ни то није успело. Превише је то озбиљан политичар да би се упецао у такву мрежу. На те медијске нападе никада није вулгарно одговорио, нити се спуштао на ниво појединих „критичара“. Он није популиста. Нећете га видети у парку или на тргу како говори окупљеним грађанима обећавајући им “мед и млеко”. Не. Његова је политика компликована, али јој је срж проста. Нема лажи и преваре. Ситуација је таква каква је, није лако, али можемо напред, демократски и национално. Зато је он сметња – он је приказ онога што је политичка елита која је добила власт “Петог октобра” требала да буде. Зато је он симбол – приказ је изневереног народа. Данас се налази у сличној позицији у којој се налазио деведесетих. Поново је на маргини, и поново заступа политику која није владајућа.

Међутим, шта год мислили о Војиславу Коштуници, постоје неке тезе око којих се морамо сложити. Неки од вас сигурно мисле да он нема снаге да спроведе промене, други мисле да се те промене и не требају спровести, трећи да је већ имао своју прилику. Суштина је да ће му многи приговорити да није био довољно немилосрдан за време своје владавине или да је био недовољно непоштен. Неки од вас ће му замерити што није ставио медије под своју контролу, што није чинио све да Тадић никад не дође на власт. Замерићете му што није ставио судство под своју контролу и спровео „меку“ окупацију. Замерићете му што је учествовао у “Петом октобру” и довођењу данашње политичке елите на власт. Одговор је прост, можете му и даље замерати све те ствари, можете рећи свашта за њега и његову владавину, али једно не можете: не можете рећи да заиста није веровао и сањао сан који су сањали милиони Срба 2000-те године. Сан о заиста демократској националној Србији са заиста независним институцијама, сан о јакој, јединственој и стабилној Србији, ослобођеној корупције. Сан о Србији у којој ће медији бити независни, у којој ће народ бити измирен међусобно, коју интересује компромис и разумевање.

Можда је све то био само сан. Можда је то био само сан пар милиона занесених људи, наивних и неспремних да се суоче са реалношћу, али... људи, ми смо тај сан сви заједно сањали. Многи га и даље сањају. Он га сања. Сања га зато што не види други излаз за Србију. У целој српској историји пуној страдања и суза, константа су националне деобе и

Зашто је Коштуница и данас симбол народног отпора?

Пише: Милан Дамјанац

среда, 07 септембар 2011 08:02

мржња Срба према Србима. Постоји тај ванвременски осећај, та вера, та извесност да ће доћи дан када се морамо сви погледати у очи и признати себи шта вековима уназад радимо једни другима. Прошлост можете закопати, али никада довољно дубоко, и истина пре или касније исплива на површину. Уколико желимо да преживимо као народ који дели неке вредности, потребан нам је сан. Уколико не будемо сањали, одустаћемо од дела себе, до наших душа, од сутрашњице. Уосталом, лепше је сањати такав сан, лепше је борити се за такав сан него прихватити суморну реалност за једину извесност. Коштуница је тамо где је и народ био 2000-те. Његова политика и његов сан о другачијој Србији су тамо где и народни сан о истој. Уколико се народ одрекне тог сна, одрећи ће се и Коштунице, јер Коштуница никада неће признати да смо узалуд сањали. Неће престати да верује. Биће доследан својој политици, вредностима и принципима које заступа. Можете рећи да ништа од тога нема смисла, можете рећи да се то никада неће остварити, можете рећи да он никада неће тај сан остварити. Имате избор и право на то. Има га и он.

Он је свој избор направио.

[1] <http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:343483-Kostunica-Jedinstvo-ili-pad>